

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Afdeling/team: FBC
Portefeuillehouder: H. Zwiep

Registratienummer: 67308-2025:070789

Onderwerp:
Begroting 2026

Voorgestelde beslispunten:

1. De begroting 2026 vast te stellen, waaronder:
 - a. De ambities en doelen voor 2026, zoals verwoord onder de thema's
 - b. De bestuurlijke bestedingsvoorstellen 2026 zoals verwoord in de bijlage IV Dynamische prioriteitenlijst;
 - c. De stijging van het tarief OZB van 2,75% voor 2026 ten opzichte van 2025;
 - d. De uitgangspunten voor de tarieven afvalstoffenheffing en rioolrechten zoals verwoord in de paragraaf lokale heffingen;
 - e. De voorstellen voor structurele investeringsruimte (€ 1 miljoen);
2. De bestemmingsreserve COVID (€ 416.676) op te heffen en deze te gebruiken voor de zoektocht naar incidenteel nieuw beleid zoals opgesomd in de bijlage Zoektocht naar financiële ruimte
3. Uit de bestemmingsreserve Ontheemden 3 miljoen over te boeken naar de VAR zoals opgesomd in de bijlage Zoektocht naar financiële ruimte.
4. Een onttrekking van € 2.108.000 te doen aan de VAR voor de bestuurlijke bestedingsvoorstellen;
5. Een Bestemmingsreserve Nedersaksenlijn in te stellen;
6. Een onttrekking te doen aan de VAR voor de bestemmingsreserve Wijkrenovatie (€ 250.000).

Inleiding

Hiermee bieden wij u de begroting voor het jaar 2026 aan. Het is de laatste begroting in de bestuursperiode 2022-2026 waarin bestuurlijke keuzes worden gemaakt.

Borger-Odoorn staat er financieel gezond voor. Dat geeft ons ruimte om in 2026 te blijven investeren in wat belangrijk is voor onze inwoners: scholen, sportvoorzieningen, wegen, buurten en een sterke sociale basis. Met deze begroting leggen we de nadruk op stabiliteit én vooruitgang. We kiezen bewust voor een behoedzaam financieel beleid waarin we zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld, maar waar ruimte is, zetten we die ook gericht in.

De komende periode staat in het teken van groei en ontwikkeling. We investeren in uitbreiding van het Esdal College in Borger, de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie in 2e Exloërmond en de toekomst van de scholen in Valthermond. Ook het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan en het onderhoud van bruggen en wegen blijven belangrijk. Met een bestemmingsreserve voor wijkrenovatie zetten we daarnaast een vervolgstap naar buurten die groener, duurzamer en socialer worden ingericht.

Met de inzet van de energiecoaches blijft de gemeente haar bewoners ondersteunen bij verduurzamingsmaatregelen waardoor woon(energie)lasten dalen.

We blijven inzetten op preventie. Of het nu gaat om kansencoaches, budgetcoaches, mentale weerbaarheid of buurtkamers: we investeren in voorzieningen die inwoners helpen om sterk te staan en mee te doen. We reserveren een eerste bedrag voor een Jongerenhub. Ook geven we extra aandacht aan ondermijning, mensenhandel en een structurele samenwerking tussen zorg- en veiligheid. Daarmee voorkomen we problemen waar dat kan en versterken we de basis van onze samenleving.

Daarnaast kijken we vooruit naar kansen voor de hele regio. De Nedersaksenlijn biedt naast een enorme impuls voor bereikbaarheid ook een enorme impuls voor leefbaarheid en werkgelegenheid. Samen met onze partners werken we aan de planontwikkeling en benutten we de kansen voor wonen, werken en voorzieningen in de omgeving van de nieuwe stationslocatie. Dit doen we ook vanuit het Ontwikkelperspectief Zuid- en Oost Drenthe waarin onze gemeente met Coevorden, Emmen en Hoogeveen samenwerkt om tot een gezamenlijk regionaal toekomstplan te komen. Ook economisch zetten we stappen via samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen in Dutch Tech Zone.

Met deze begroting 2026 laten we zien dat Borger-Odoorn een gemeente is die durft te investeren in de toekomst, maar altijd met oog voor de lange termijn en financiële stabiliteit. We kijken met vertrouwen vooruit en bouwen samen verder aan een sterk, sociaal en leefbaar Borger-Odoorn.

Nieuwe voorstellen ten opzichte van de Kadernota

We werken in deze begroting de voorstellen uit zoals die zijn opgenomen in de Kadernota 2026. Daarnaast zijn een aantal nieuwe voorstellen toegevoegd.

Het gaat om:

- Evaluatie verzelfstandiging zwembaden;
- Gebiedsontwikkeling Nieuw Buinen / Nedersaksenlijn;
- Bijdrage Programma ontwikkelperspectief Zuid- en Oost Drenthe;
- Doorfietsroute Emmen – Borger;
- Regiodeal Vrijtijdseconomie en Verhalen;
- Voortzetting Samenwerkingsovereenkomst Dutch Techzone.

Beoogd effect

1. De begroting 2026 vast te stellen, waaronder:
 - a. De ambities en doelen voor 2026, zoals verwoord onder de thema's
 - b. De bestuurlijke bestedingsvoorstellen 2026 zoals verwoord in de bijlage IV Dynamische prioriteitenlijst;
 - c. De stijging van het tarief OZB van 2,75 %;
 - d. De uitgangspunten voor de tarieven afvalstoffenheffing en rioolrechten zoals verwoord in de paragraaf lokale heffingen;
 - e. De voorstellen voor structurele investeringsruimte (€ 1 miljoen);
2. De bestemmingsreserve COVID (€ 416.676) op te heffen en deze te gebruiken voor de zoektocht naar incidenteel nieuw beleid zoals opgesomd in de bijlage Zoektocht naar financiële ruimte
3. Uit de bestemmingsreserve Ontheemden 3 miljoen over te boeken naar de VAR zoals opgesomd in de bijlage Zoektocht naar financiële ruimte.
4. Een onttrekking te doen aan de VAR voor de bestuurlijke bestedingsvoorstellen van € 2.108.000;

5. Een Bestemmingsreserve Nedersaksenlijn in te stellen;
6. Een onttrekking te doen aan de VAR voor Wijkrenovatie (€ 250.000).

Argumenten

1. De Begroting 2026 vaststellen.

De begroting bevat meer inhoud dan in bovenstaande beslispunten is benoemd. Door het vaststellen van de begroting worden ook overige zaken vastgesteld.

Een voorbeeld is de invulling van de stelpost indexatie. Een ander voorbeeld zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen. Door de begroting vast te stellen, vragen we de raad ook daarmee in te stemmen.

2. Opheffen van De Bestemmingsreserve COVID voor incidentele investeringsruimte voor nieuw beleid

Voorgesteld wordt de bestemmingsreserve Covid (€ 416.676) op te heffen voor de invulling van de Zoektocht naar Financiële ruimte.

3. Onttrekken van € 3 miljoen uit de Bestemmingsreserve Ontheemden voor incidentele investeringsruimte voor nieuw beleid

Voorgesteld wordt om € 3 miljoen van de bestemmingsreserve Ontheemden toe te voegen aan de VAR.

4. Een onttrekking uit de VAR voor bestuurlijke bestedingsvoorstellen

De bestuurlijke bestedingsvoorstellen zijn integraal afgewogen op basis van de beschikbare middelen. Op basis van het Meerjarig Investeringsplan en de Dynamische Prioriteiten Lijst (DPL) hebben we voorstellen gedaan.

5. Het instellen van een Bestemmingsreserve Nedersaksenlijn

Het instellen van een reserve behoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad

In deze begroting wordt het voorstel gedaan om een bestemmingsreserve in te stellen voor Nedersaksenlijn.

6 Een onttrekking uit de VAR voor Wijkrenovatie (€ 250.000)

Deze (extra) dotatie wordt voorgesteld om de motie van de raad Wijkrenovatie uit te voeren.

Kanttekeningen

Politiek is keuzes maken

Voor alle voorstellen die wij doen zijn er alternatieven. Politiek is keuzes maken. De raad kan door middel van amendementen de begroting wijzigen.

Financiën

Stand VAR

De stand van de VAR bedraagt na vaststelling van deze begroting € 5,8 miljoen. Dit is hoger dan het minimum van het door de raad vastgestelde kader (€ 1,0 miljoen). We willen als college aan het eind van deze bestuursperiode in het kader van een warme overdracht aan de nieuwe bestuurders een VAR aanbieden van € 4,1 miljoen. Dit is namelijk de stand per 31 december 2022 (inclusief bestemming resultaat 2021) en de start van deze bestuursperiode.

In het thema Onze portemonnee is het verloop van de VAR weergegeven.

Financiële update/BERAP 2025-II

mr. J. Seton